

„Nový človek je začiatok toho, čo bude
jestvovať naveky. Preto je počatie
a narodenie každého dieťaťa tajom-
stvom.“

(Benedict J. Groeschel americký
františkánsky mních, kňaz)

SVÄTÍ KOŠICKÍ MUČENÍCI

Čriečky zo života svätých košických mučeníkov

1. Úryvok listu svätého Štefana, ktorý napísal rodičom: „Nebol by som pravdivravny, keby som Vám nepovedal, že by som bol i voči sebe nanajvyš nespravodlivý, keby som nepočúval hlas svojho svedomia. Preto Vás prosím, nevyhrážajte sa mi, lebo verte, aj tak sa nad tým len usmejem. A hoc by ste ma chceli uvrhnúť do väzenia len preto, aby som zmenil svoje rozhodnutie stať sa kňazom-jezuitom, neodradilo by ma to. Väzenie by sa mi stalo noviciátom, kde by som sa utužoval v kresťanskej viere a v láske za vyšším cieľom –kňazským povolaním. A keby ste mi dali aj reťaze a chceli by ste ma nimi pripútať kto mu to svetu, a tým odvrátiť od môjho cieľa, ešte lepšie by ste ma spúťali s Ježišom Kristom, za ktorým tak veľmi túžim...Teda čo? Azda hrozbami, hladovaním, smädом a zimou ma chcete odstrašiť a odviesť od môjho rozhodnutia a presvedčenia? Všetko vďačne prijmem, len aby som sa mohol stať Kristovým kňazom. Ubezpečujem Vás, že nebude blažený ten, kto netrpel. Nedávajte mi za príklad mojich predkov. Či oni žili šťastne? Či nie sú najväčším šťastím nebesia, po ktorých tak túžim?... A nech by bola rehoľa akokoľvek prísna, ako mi to ustavične pripomínate, vždy ostane mojím cieľom a mojou veľkou láskou. Veď skôr či neskôr tak ako Vy aj ja musím zomrieť. Aby však Vaša i moja smrť bola šťastlivá, obraciam svoje myšlienky na tento cieľ a modlím sa. Myslite aj Vy na seba, drahí rodičia...“

2. Zázitok svätého Melichara: V detstve Melichar ťažko ochorel a jeho otec a starý otec sa rozhodli, že ho odvezú do Čenstochovej k Panne Márii, aby mu vyprosili milosť uzdravenia. Cesta bola nebezpečná, nielen preto, že bola zima, ale aj preto, že viedla cez lesy, ktoré sa hemžili vlkami. Dedo a otec sa na cestu pripravovali veľmi zodpovedne. Melichara naložili na sane a dali sa na cestu. Na svojom putovaní naozaj narazili na vlkov, s ktorými museli bojovať. Svorka vlkov obkľúčila sane. Vtom zozadu naskočil na sane vlk a vrhol sa na Melichara. Bol to okamih. Nejaká sila ho však vymrštila zo saní. Padol na sneh. Dedo bol v okamihu pri ňom. Ale vlk už ležal s prelomenou chrbticou na zemi. Na snehu stýdla čerstvá krv. Pred koňmi vpredu sa vedľa otca vynorila mohutná postava muža v čudnom čiernom plášti a obrovským kyjačiskom krúžil nad zvyškom dvoch vlkov. Potom ďalší z vlkov sa vyvalil ako hračka a posledný živý sa dal na panický útek. „Som fráter Mikuláš! A tam za saňami páter Kazimierz. Ideme do Czenstochovej, Prenocovali sme tu v neďalekej horárni. Začuli sme krik a všetko sme pochopili. Vlci sú taká dotieravá háveď. Inak, rád sa s nimi ponahujem ...“ „Chlapče, ty si sa dnes znovu narodil. Pri každom narodení je však ruka božia. Pán ťa sprevádzal na tejto ceste. Má s tebou plány! Boh ťa opatruj! A venuj celý život Bohu! Pozri sa na mňa. Nič nemám a mám všetko, keď mám Boha...“. Zdalo sa mi vtedy, akoby sme boli prekročili priestor a čas a vstúpili do nového priestoru a času, ktorý sa nedrobí. Neskladá sa z častí a z unikajúcich chvíľ, ale je ako obrovský stred ohniska, ktorý všetko stravuje. Jeho stred je všade. Niet okrajov, niet minulosti, ani budúcnosti, iba všetko prežarujúce „teraz“. Všetko má inú chuť a vôňu ... Novicmajster sa opýtal: „A myslíte, že takýto zázitok a citové vzrušenia stačia na to, aby ste sa stali novicom a neskôr kňazom Spoločnosti Ježišovej?“ „Sám osebe nestačí. Ale za touto príhodou Ktosí stál. Tak ako stojí aj za inými, celkom bezvýznamnými vecami. I ja som mal mnoho príhod aj ony ma tu posúvali, ale tá najsilnejšia bola: boj s vlkami. Domnievam sa, že je dôležité, aby sme nevníмали len veci, ale aj to, čo je za vecami a príhodami ... Vtedy, ale najmä teraz som pochopil a rešpektoval hlas, ktorý mi vo svedomí povedal: Tvojím poslaním bude boj s vlkami.“

3. Postoj k povinnostiam u svätého Marka: „Ja, Marek Krížin, Chorvát zo záhrebskej diecézy, prečítal som si túto bulu konštitúcií nemeckého kolégia, vydanú roku 1584 pápežom blahej pamäti Gregorom XIII. Tiež som si prečítal všetky pravidlá. Nenachádzam v nich nijakú ťažkosť a budem sa ich usilovať s Božou pomocou zachovávať. Písané 1. novembra 1611.“ Z obdobia, kedy spravoval majetky benedikťínskeho opátstva v Krásnej pri Hornáde sa zachoval dôkaz o jeho duchovnej činnosti: „Chodil z domu do domu, vyhľadával veriach, učiac, tešiaca a posmelujúci ich v neohrozenej vytrvalosti v zdedenej katolíckej viere. Touto námahou pošťastilo sa mu zachrániť aj veriach, ktorých viera sa už začínala klátiť lákadlami protestantov.“

Zuzana Hovancová, metodička DKÚ Košice

Neplodnosť manželského páru je veľkým bremenom, avšak ľudská dôstojnosť nesmie byť obetovaná cieľu vlastniť dieťa. Mať dieťa nie je ľudským právom. Deti nie sú veci, aby mali byť v ponuke a aby bolo možné ich kupovať. Jednou z možností, ktorou sa snaží človek svojim výskumom dosiahnuť je „vytvorenie“ nového života mimo ľudského tela a nezávisle od prirodzených procesov.

Umelým oplodnením nazývame rôzne techniky asistovanej reprodukcie, kedy sa počne nový život zásahom laboratórneho technika alebo lekára. To, čo kliniky asistovanej reprodukcie nazývajú liečbou neplodnosti, nie je v skutočnosti liečba, ale technická pomoc medicíny, ktorá problém vlastne obíde. Umelým spôsobom sa dosiahne počatie, ktoré pár nie je schopný dosiahnuť prirodzenou cestou. Techník asistovanej reprodukcie je viacero – vnútroteľové a mimoteľové oplodnenie. Pre mimoteľové oplodnenie sa pod mikroskopom vytvorí niekoľko embryí, z ktorých sa po niekoľkých dňoch vyberú najlepšie, pričom do tela matky sa prenású 1-3. Predpokladá sa, že nie všetky sa prijmu. Ak sa uhniesdia všetky, žene je ponúknutý tzv. selektívny potrat, aby donosila jedno, maximálne dve deti. Embryá, ktorých sa podarilo oplodniť pod mikroskopom viac, ale neboli prenesené do maternice ženy sa alebo zabijú, ak nevyzerajú celkom v poriadku, alebo zamrazia, aby mohli byť použité neskôr, keby sa rodičia rozhodli mať ďalšie dieťa. Tieto „nadbytočné“ embryá sa však stávajú aj objektom vedeckého skúmania, čo je ponížením ľudskej bytosti na úroveň laboratórneho materiálu. Aj preto nie je umelé oplodnenie z morálneho hľadiska nikdy prípustné. Lekári by sa mali snažiť o liečenie neplodnosti a nenahrádzať plodnosť medicínskymi technológiami, ktoré sú v rozpore s ľudskou dôstojnosťou.

Nezašli sme príďaleko? Je dobré, ak sa vedcom a lekárom nekladú pri výskume nijaké hranice? Nehráme sa v tomto prípade na Boha alebo na prírodu? Sme naozaj schopní nahradiť prirodzené neprirodzeným do takej miery, že to nenaruší prirodzený vývin a vývoj? Budeme mať pod kontrolou aj následky, ktoré možno ani nevieme predvídať, najmä keď sa takýmto spôsobom otvárajú tiež možnosti klonovania, prípadne géovej manipulácie? Sú krajiny, kde možnosti umelého oplodnenia siahajú až do bizarných absurdností.

Pokračovanie na ďalšej strane

Je napríklad normálne, aby bolo možné odobrať pohlavné bunky do určitého času od smrti muža (24-36 hodín), ako je to možné v Izraeli od roku 2003? Je normálne, ak sa mužské a ženské pohlavné bunky predávajú cez internet? Je v poriadku, keď legislatíva umožní umelé oplodnenie nielen neplodným, ale aj homosexuálnym a lesbickým párom alebo slobodnej žene, alebo ak žena ako náhradná matka vynesie dieťa pre svoju dcéru, porodí svoje dieťa čiže vnúča? A nie je už prejavom zvrátenosti, keď je možné vyhrať umelé oplodnenie v lotérii (Veľká Británia, júl 2011)?

Zázrak ľudského života súvisí s jedinečnosťou každého človeka ako originálnej ľudskej bytosti. Ľudskú osobu tvorí jednota tela a ducha, a preto nemožno k ľudskému telu v nijakom stupni jeho vývinu pristupovať len ako k súboru tkanív, orgánov a funkcií alebo ako k určitej „surovine“, ktorú možno ľubovoľne spracovať. Človek nie je „niečo“, ale „niekto“. Možnosti medicíny umožnili taký pokrok, ktorý je sám osebe hodný obdivu. No ak nie je chránený mravnými limitmi, môže sa stať hrozbou pre jednotlivca i celé ľudstvo. Akýkoľvek vedecký a technický pokrok môže predstavovať hrozbu pre človeka, ak sa vymkne spod kontroly.

Katolícka cirkev ponúka pomoc aj pre bezdetné páry, ktoré túto pomoc chcú hľadať a prijať. Umelé oplodnenie odmieta ako neprirodené, nezlučiteľné s Božimi zákonmi, nerešpektujúce dôstojnosť človeka. Dieťa nie je nárokovateľná položka v živote, ale je jednoducho dar. A aj dieťa má svoje práva – byť počaté prirodzene a v manželskom zväzku, má právo na ochranu svojho života od okamihu počatia.

(Ján Viglaš: „Umelé oplodnenie: Žiadny problém?“, Edícia Viera do vrečka)

(Manuál bioetiky pre mladých)

TVÁRE SV. KOŠICKÝCH MUČENÍKOV

V utorok 30. apríla 2019 na tlačovej konferencii Arcibiskupského úradu v Košiciach boli zverejnené podoby Troch košických mučeníkov. V úvode košický arcibiskup Bernard Bober vyjadril radosť, že sme sa pomocou modernej vedy dostali k verným podobám tvári sv. Marka Križina, sv. Štefana Pongráca SJ a sv. Melichara Grodeckého SJ. Prof. Peter Zubko vysvetlil dôvod konania celého projektu, stručné historické reálie a príbeh ich mučeníckej smrti aj ich ostatkov. Silvia Bodoriková priniesla výsledky antropologickej obhliadky ostatkov v Trnave a Ostrihome, ktorých cieľom bolo pripraviť podklady pre rekonštrukciu podoby. Na projekte spolupracovali Jiří Šindelář a Martin Frouz. Podoby si môžete pozrieť na stránke www.ke-arcidieceza.sk/tvare-svatych-kosickykh-mucenikov/

(Jaroslav Fabian)

ZO ŽIVOTA FARNOSTI A CIRKVI

Stav finančných prostriedkov k 30. 4. 2019:

Stav na účtoch	30 706,17 €
Stav v pokladni	1 817,57 €
Spolu	32 523,74 €

Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Parchovany pre vnútornú potrebu.

Za vydanie zodpovedá správca farnosti s redakčnou radou. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov a nezodpovedá za prípadné porušenie autorského zákona.

Kontakt: telefón - 0948 702 271,

Skutočné náklady na jeden výtlačok sú 0,12 €.

PROGRAM SVÄTÝCH OMŠÍ MÁJ 2019

Dátum	Deň	Miesto	Čas
01.05.	streda	PA	07:30
02.05.	štvrtok	PA	18:00
03.05.	piatok	PA	15:30
		BO	18:00
04.05.	sobota	PA	18:00
05.05.	3. veľkonočná nedeľa	BO	08:00
		PA	09:30
06.05.	pondelok	PA	18:00
07.05.	utorok	BO	18:00
08.05.	streda	PA	07:30
09.05.	štvrtok	PA	18:00
10.05.	piatok	PA	18:00
11.05.	sobota	BO	18:00
12.05.	4. veľkonočná nedeľa zbierka na seminár	PA	08:00
		BO	11:00
13.05.	pondelok	PA	18:00
14.05.	utorok	BO	18:00
15.05.	streda	PA	18:00
16.05.	štvrtok	PA	18:00
17.05.	piatok	PA	18:00
18.05.	sobota	PA	07:30
19.05.	5. veľkonočná nedeľa svätá liturgia	DV	08:00
		PA	08:00
		PA	09:30
		BO	11:00
20.05.	pondelok	PA	18:00
21.05.	utorok	BO	18:00
22.05.	streda	PA	18:00
23.05.	štvrtok	PA	18:00
24.05.	piatok	PA	18:00
25.05.	sobota	PA	18:00
26.05.	6. veľkonočná nedeľa zbierka na opravu farského kostola	BO	08:00
		PA	09:30
27.05.	pondelok	PA	18:00
28.05.	utorok	BO	18:00
29.05.	streda	PA	18:00
30.05.	štvrtok slávnosť Nanebovstúpenie Pána	BO	17:00
		PA	18:00
31.05.	piatok	PA	18:00

Program sv. omší je iba orientačný pre dopredu nepredvídané okolnosti. Rozhodujúce sú oznamy, ktoré sa čítajú a zverejňujú po nedelnej svätej omši.